

งานประชาสัมพันธ์ กองกลาง สำนักงานอธิการบดี โทร.0-5387-3046-7

ประจำวัน...เดือน...ปี...พ.ศ. 2552

เห็ดลมหรือเห็ดกระด้างหรือเห็ดคด เป็นเห็ดป่าที่กินได้ชนิดหนึ่งที่ชาวบ้านในเขตภาคเหนือและภาคอีสานของประเทศไทย นิยมนำมารับประทานกันอย่างแพร่หลายและมีชื่อเสียงในระดับต้นๆ ซึ่งในธรรมชาติเห็ดลมจะเกิดขึ้นในป่า (บนขอนไม้ที่ผุพัง) หรือเสาไฟฟ้า (เมื่อก่อนเสาไฟฟ้าทำด้วยไม้) ในช่วงปลายฤดูฝนต้นฤดูหนาว ชาวบ้านที่หาของป่าจะเก็บออกมาจำหน่าย มี 2 ลักษณะ คือ เห็ดลมสดที่มีลักษณะที่อ่อนนุ่มอยู่ และอีกแบบหนึ่ง คือ เห็ดลมแห้ง ซึ่งจะพบว่าดอกเห็ดแห้งติดอยู่กับขอนไม้ก็จะเก็บมาเสียบร้อยเป็นพวงจำหน่าย ทั้งนี้เห็ดลมสดจะมีราคาที่ดีกว่า การนำมารับประทานจะใช้ประกอบอาหารได้หลายอย่าง เช่น แกงเห็ดลมใส่ถั่วฝักยาวใส่ผักชะอม แกงแคหรือคั่วแค และผัดใส่หมู เป็นต้น

ในปัจจุบันเห็ดลมสามารถเพาะเป็นการค้าโดยเพาะได้ในถุงพลาสติกเหมือนกับเห็ดถุงชนิดอื่นๆ ซึ่งใช้เชื้อเส้นใยเห็ดลมเป็นวัสดุเพาะ ได้แก่ ไม้จามจุรี(ไม้จำลา) ไม้มะม่วง ไม้กระถ่อน ไม้ยางพารา ต้องไม่ผ่านการอบด้วย

น้ำยาเคมีมาก่อน ผลตอบแทนในการเพาะเห็ดลมอยู่ในเกณฑ์ที่น่าสนใจ โดยผู้เพาะเห็ดสามารถจำหน่ายได้ในราคา 80-120 บาทต่อกิโลกรัม ราคาขายปลีกจะอยู่ประมาณ 100-150 บาทต่อกิโลกรัม

วิธีการเพาะเห็ดลม สามารถทำได้ดังนี้ เตรียมวัสดุเพาะ โดยมีสูตรส่วนผสมดังนี้ เชื้อเส้นใยเห็ด 100 กิโลกรัม รำละเอียด 5-8 กิโลกรัม น้ำตาลทราย 1 กิโลกรัม ยิปซัม 1 กิโลกรัม ดินเกลือ 0.2 กิโลกรัม ความชื้น

ก่อนเห็ดที่หนัก 800-1,000 กรัม จะใช้เวลาที่เส้นใยเจริญเต็มถุงในเวลา 30-35 วัน โดยเส้นใยเห็ดจะเริ่มเปลี่ยนสี จากสีขาวเป็นสีส้มหรือสีสนิมเหล็ก และเปลี่ยนเป็นสีดำในที่สุด ซึ่งถือว่าเป็นระยะที่เห็ดลมพร้อมที่จะเจริญเป็น

ผ.แม่โจ้เพาะเลี้ยงเห็ดลมในถุงพลาสติกเศรษฐกิจ สร้างอาชีพ - รายได้ให้แก่เกษตรกรนอกฤดูทำนา

ดอกเห็ด รวมระยะเวลาการเจริญของเส้นใยจนให้ดอกประมาณ 80-90 วัน

การปฏิบัติในระยะให้ผลผลิต เนื่องจากเป็นเห็ดที่ต้องการอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูง ดังนั้นเมื่อเส้นใยเห็ดลมเปลี่ยนเป็นสีดำถอดถุงใส่ถาดออกวางไว้ในห้องหรือโรงเรือนพลาสติกคลุมด้วยซาแลนสีดำ 75 % อุณหภูมิ 30-42 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ 80-90 %

การเปิดดอกเริ่มโดยดึงปากถุงพลาสติกให้สูงขึ้น ไม่ควรตัดปากถุงให้เสมอไหล่ถุงทันที รอให้หน้าถุงเปลี่ยนเป็นสีดำค่อยตัดพลาสติกออกในระหว่างให้ผลผลิตแต่ละครั้ง เส้นใยเห็ดลมใช้เวลาพักตัว 10-15 วัน

ลักษณะการเปิดดอกเห็ดลม การเก็บดอกเห็ด หลังการเกิดดอกเห็ดได้ 2-3 วัน หรือเส้นผ่าศูนย์กลางของหมวกดอกเห็ดไม่เกิน 6 เซนติเมตร เริ่มเก็บดอกเห็ดได้ผลผลิตเฉลี่ยต่อดังจะประมาณ 100-150 กรัม และจะเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ในเวลา 6 เดือน ต้องใช้มีดคมๆ ตัดเพราะโคนก้านดอกเห็ดมีเส้นใยเหนียวมาก การจำหน่าย การเพาะเห็ดลมใน

เห็ดลมที่เก็บเพื่อนำไปจำหน่าย

เห็ดลมในโรงเรือนที่พร้อมเก็บผลผลิต

ถุงพลาสติกโดยส่วนใหญ่จะจำหน่ายผลผลิตในรูปของเห็ดสดอย่างเดียว โดยบรรจุดอกเห็ดในถุงพลาสติก สามารถเก็บไว้ในตู้เย็นเพื่อเก็บรักษาภาพและยืดอายุการเก็บรักษาได้ ผู้สนใจติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ อาจารย์ปรีชา รัตนัง สาขาพืชผัก

คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โทร.0-5387-3380.
ฝ่ายส่งเสริมการเกษตร
สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โทร. 0-5387-3938-9
เรียบเรียง / รายงาน